

ANIMALE RARE DIN COLECȚIA MUZEULUI DELTEI DUNARII TULCEA

Biolog MARIA POPESCU

Dobrogea ocupă colțul de sud-est al țării și vine în contact cu câteva din marile unități geografice europene. Acest fapt este reliefat de apariția, în vegetație și faună, a unor specii tipice zonelor respective, fenomen binecunoscut și studiat. Tot ca urmare a acestei vecinătăți se deschid, spre Dobrogea, căi de pătrundere repetată sau accidentală a unor indivizi izolați, din grupe diferite de viețuitoare, care formează rarități pentru fauna noastră.

Fără a mai aminti exemplarele intrate în colecția muzeului cu câțiva ani în urmă, ne vom referi la cel mai recent caz. La 14.IV.1968 a fost găsită în carmacele folosite la pescuitul sturionilor, în dreptul localității Sf. Gheorghe, o țestoasă marină, care la controlul uneltelor era vie. Apariția neașteptată a unui animal cu înfățișare și dimensiuni puțin obișnuite (Fig. 1) a dat naștere unor reacții violente din partea pescarilor. Fiind ucisă prin lovituri puternice, carapacea țestoasei s-a fisurat în mai multe locuri, iar după două zile când a fost primită la muzeu, la disecție, organele interne au fost găsite cu pereții rupți.

Broasca țestoasă marină — *Caretta caretta caretta* (Linnaeus, 1785), se încadrează sistematic în Ordinul Testudines Batsch 1788, suprafamilia Chelonioida Familia Cheloniidae Cope 1882, Genul *Caretta* Rafinesque 1814 (2). Este al doilea exemplar găsit pe coastele Mării Negre. Primul a fost aruncat de valuri în dreptul Capului Caliacra (R. P. Bulgaria) la 29.III.1937 (2).

La exemplarul pe care-l avem în colecție coloritul dorsal este brun-verzui, pe cap și îndeosebi pe maxilarul superior apar porțiuni colorate spre galben. Partea ventrală galben pronunțat, marginile externe ale membrilor anterioare și posterioare alb-gălbui, ele mai păstrează câte o ghiară, dar la perechea anterioară sînt evidente locurile și resturi din cea de a doua (Fig. 2). Nucula alungită (112 mm) și îngustă este urmată de 5 plăci vertebrale alungite cu excepția ultimei de formă trapezoidală. Plăcile costale în număr de 5 perechi. Supracodala

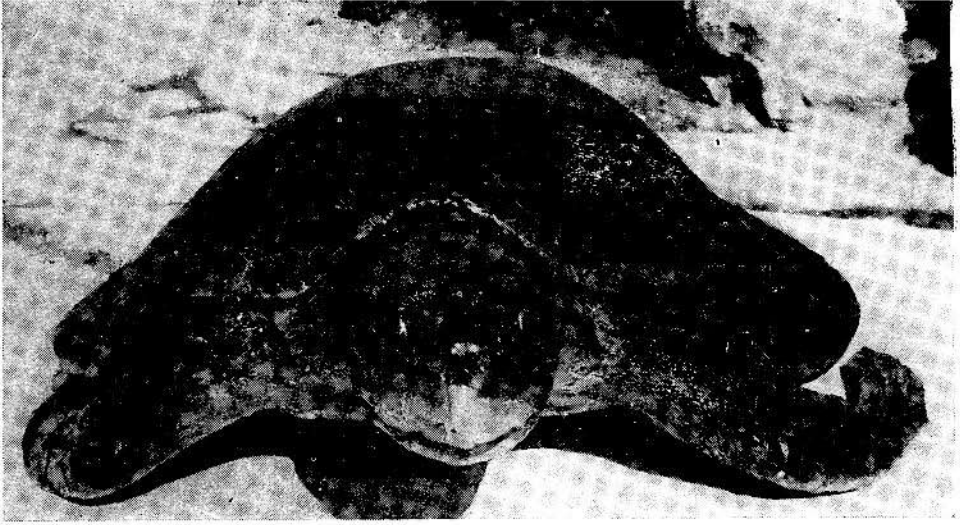

Fig. 1. *Caretta caretta* — după naturalizare.

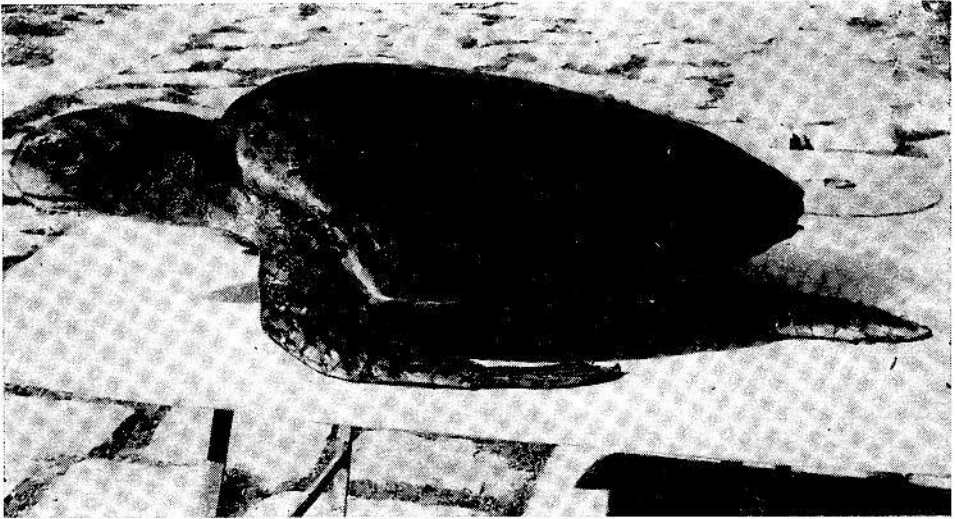

Fig. 2. *Caretta caretta* — văzută lateral

pereche acoperă aproape complet coada, între ea și nuculă se înșiruie 12 plăci marginale, de fiecare parte (Fig. 3).

DATE BIOMETRICE (în mm): lungimea totală 914, lungimea corpului 158, lățimea capului 114, lungimea carapacei 672, lățimea carapacei 575, înălțimea carapacei 251, lungimea plastronului 507, lățimea plastronului 528 (Fig. 4), lungimea cozii 142, greutatea 34.300 g.

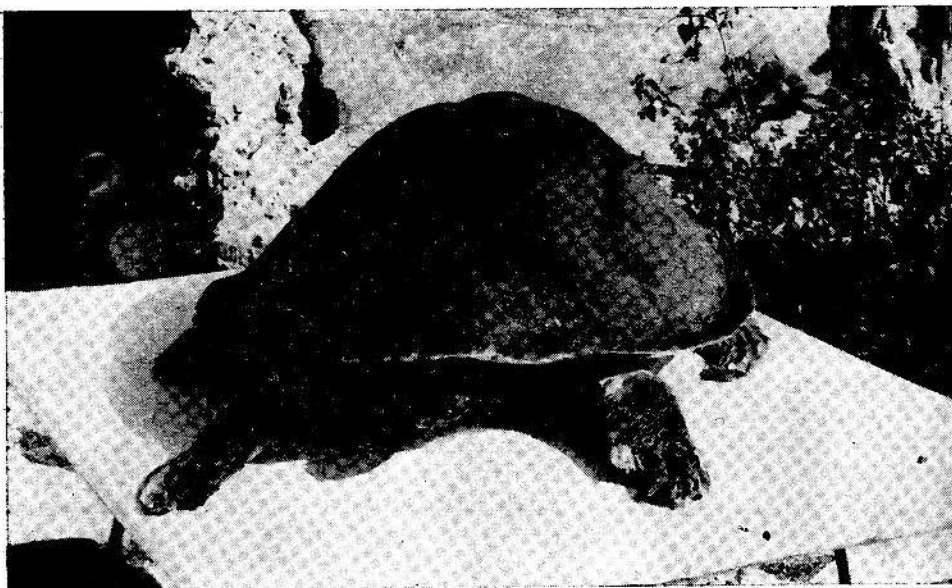

Fig. 3. Partea posterioară.

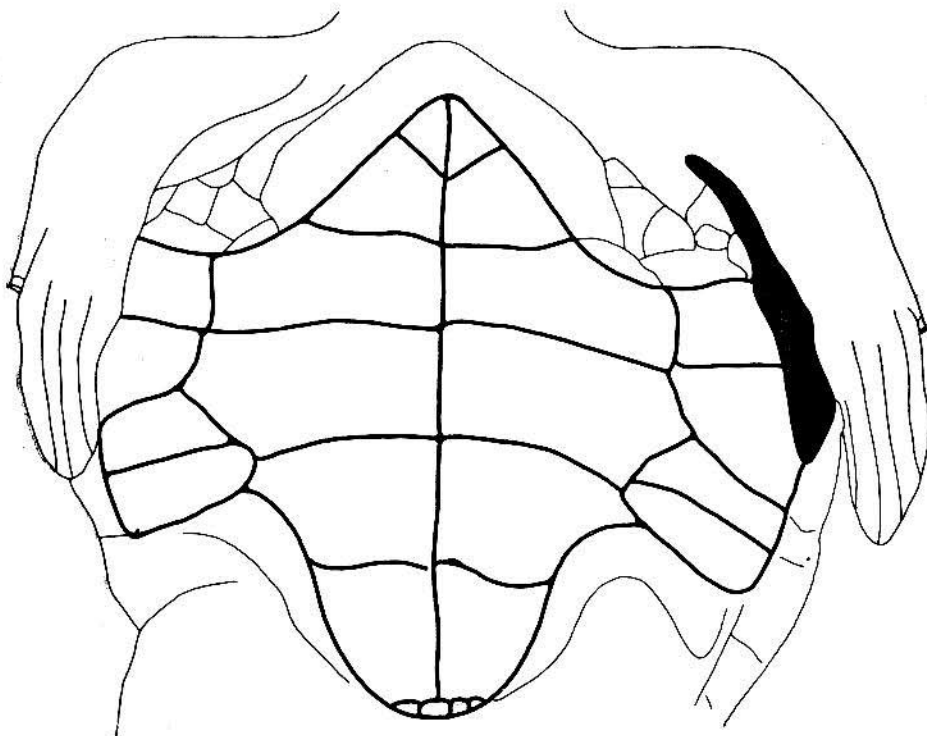

Fig. 4. PLASTRON (după original)

Caretta caretta trăiește, în oceane, departe de țărm, în locurile cu ape adânci. Se hrănește cu animale acvatice mici. Nu putem face nici o precizare asupra conținutului stomacal de la exemplarul studiat, întrucît, așa cum am arătat mai sus, stomacul avea pereții rupți.

Pentru depunerea ouălor numai femelele se îndreaptă spre plajele nisipoase din zonele tropicală și subtropicală ale Oceanului Atlantic și Oceanului Pacific.

În adîncituri săpate cu membrele anterioare depun ouăle pe care le acoperă cu nisip. La exemplarul cercetat au fost găsite 238 ouă, fără membrană pergamentoasă, din care 81% aveau diametrul de 25 mm, iar la restul era cuprins între 14 și 6 mm.

Aria de răspîndire a acestei țestoase se întinde peste regiunile calde ale Oceanului Atlantic, Oceanului Pacific și Oceanului Indian (1). Este singura specie, din grupa țestoaselor marine, care pătrunde în zona temperată ajungînd pînă în Marca Nordului. Exemplare izolate se întilnesc în Marea Mediterană și foarte rar în Marea Neagră.

Caretta caretta spre deosebire de celelalte țestoase marine nu are carnea prea gustoasă și nici plăcile corneoase nu prezintă importanță economică (4).

BIBLIOGRAFIE

1. Archia Carr — *Aventurile unui naturalist în Marea Caraibilor*, Ed. Șt. Buc. 1964.
2. Ion E. Fuhn și Ștefan Vancea — *Fauna R.P.R. — Reptila*, Ed. Acad. 1961.
3. Prof. dr. doc. Z. Feider și colaboratorii — *Zoologia vertebratelor*, Ed. Didactică și pedagogică, Buc. 1967.
4. Prof. dr. Rietschel și colaboratorii — *Lumea animalelor după Brehme*, traducere din limba germană, Ed. Șt. Buc. 1964.

ANIMAUX RARES DANS LA COLLECTION DU MUSEE DU DELTA DU DANUBE A TULCEA

Résumé

L'ouvrage signale l'apparition dans les eaux roumaines de la Mer Noire d'un exemplaire de *Caretta caretta* (Linnaeus), le 14 avril 1968. La première tortue marine fut connue dans les eaux de cette mer il y a 32 ans. Pour la deuxième — pêchée dans les palangres employées à la pêche à l'esturgeon — l'auteur décrit le coloris, précise les données biométriques et l'état de développement des gonodes.